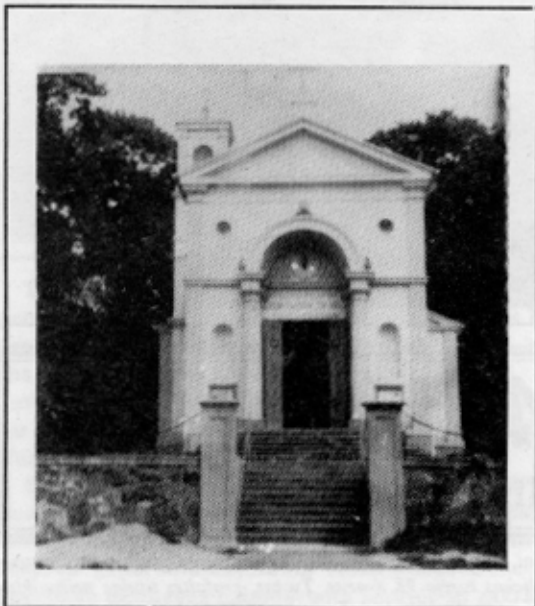

(Atkelta iš 23 psl.)

pastatė paminklą. Tai padėka 500 vaikus išauginusiai moteriai. Na, o pačios Marijos palaikai ilsisi jos gimtinėje, grafų Potulickų mauzoliejuje.

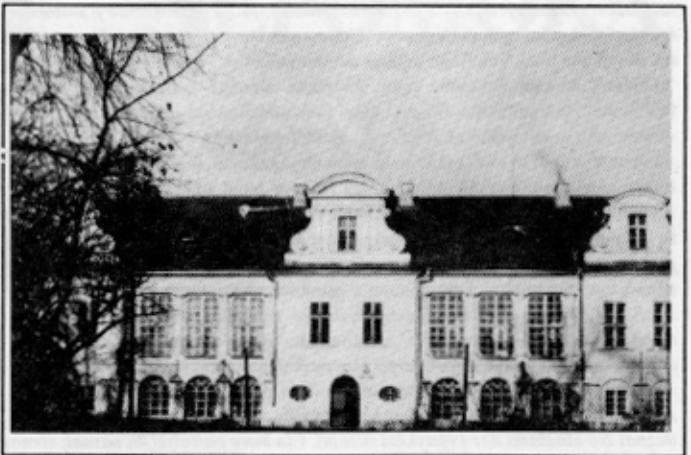
Renkant žinias apie Mariją Oginskienę, pavyko surasti ir buvusio Bogdano Oginskio eigulio Alfonso Daujočio gimines. A. Daujočio šeimoje augo 6 vaikai. Jie visi dar buvo mažamečiai, kai mirė tėvai. Penkis vaikus Marija Oginskienė paėmė į savo našlaičių prieglaudą, o Daujočių dukrelė Ksavera liko augti pas savo gimines Lietuvoje. Ji visą laiką ilgėjosi savo brolių ir seserų. Apie juos ji daug pasakodavo savo dukrai Eugenijai, kuri dirba Užventyje medicinos seserimi. Ši mane neseniai susirado ir mes sutarėme kartu pabandyti surasti jos gimines, kuriuos likimas buvo ištrėmęs iš giminės. Paskelbėme paiešką per Lenkijos ir JAV laikraščius, Raudonąjį Kryžių. Niekas nepadėjo. Vilties nepraradome. Eugenija dalyvavo renginiuose, skirtuose Rietavo jubiliejui. Ta proga vykusioje konferencijoje aš perskaičiau šios moters laišką apie ieškomus giminaičius. Tai girdėjo ir iš Lenkijos atvykę Juzefa ir Andžėjus Rainpolt. Paaiškėjo, kad Oginskio eigulys Alfonsas Daujotis -- J. Rainpolt prosenelis. Sužinojome, kad M. Oginskienė ir jo vaikai nuosirdžiai rūpinosi, leido juos į mokslus. Pasibaigus išsilavinimui, kartu su J. ir A. Rainpoltais aplankėme Salantų kapines. Čia ilsisi Rietavo orkestro vadovo Jozefo Mašeko palaikai. Ant jo kapo -- qžuolinė skulptūra "Vaidila su kanklėmis". Andžėjus papasakojo, kad Bobreko dvaro rūmuose dabar įkurtas internatas vaikams su negalia. Dažnai čia apsilanko Adomo

Grafų Potulickų šeimos mauzoliejus, kuriame ilsisi ir Marija Gabrielė Potulicka Oginskienė.

Zigmundo duktėir sūnus, gyvenantys Belgijoje. Jie materialiai remia šį internatą, kitais būdais globoja jo auklėtinius, taip norėdami sumažinti tą skriaudą, kurią Bobreko auklėtiniams padarė jų tėvas. J. ir A. Rainpoltai man padovanojo dvi knygas apie Radvilų giminę (Dom Radziewi'ow). Dėmesį patraukia Radvilų geneologinis medis (nuo 1444 iki 1988 metų). Nurodoma, kad kompozitoriaus Mykolo Kleopo Oginskio senelis Tadas buvo vedęs Izabelę Radvilaitę. Jų sūnus Andrius -- kompozitoriaus tėvas.

Rūmai Marijos Oginskienės gimtinėje išliko iki šiol. Sovietiniais metais dvaro teritorijoje buvo pastatytas didžiulis kalėjimas, gyvenamieji namai jo administracijos darbuotojams, dirbtuvės. Tai gerokai pakeitė vaizdą. Labdarybe, mielaširdyste buvo žinoma ir Marijos Oginskienės sesuo Anelė Patulicka. Ji mirė 1932 metais. Du mėnesius prieš savo mirtį ji parašė testamentą, kuriame nurodė, kad rūmus, parką, oranžeriją palieka krikščioniškai draugijai, jog ši rūpintųsi vaikus našlaičiais ir elgetomis. Savo buvusiems tarnams ji paskyrė pensijas.

Bobreko dvaro rūmai.

Testamentas dingo. Jos valia nebuvo vykdoma. Anelė kartu su Marija ilsisi jų šeimos mauzoliejuje Potulicuose.

Rietave gyvas Marijos Oginskienės atminimas. Vietiniai gyventojai pasirūpino, kad nebūtų nugriauta senoji muzikos mokykla, kurią 1872 metais įkūrė Bogdanas Oginskis. Ji atstatoma. Tvarkoma ir mokyklos aplinka. Atkasti buvusių Rietavo rūmų, oranžerijos ir žiemos sodo pamatai. Fasadinės pusės pamatai, papuošti juodos, baltos, pilkos ir raudonos spalvos akmenukais, gėlių ir kitų augalų motyvais. Visa tai dar gerai išsilaikę. Rietavo muzikos mokykloje planuojama įkurti muziejų. Ekspozicija turėtų pasakoti apie miestelio praeitį. Ruošiamasi įamžinti ir Marijos Gabrielės Oginskienės atminimą, jos gražų, prasmingą gyvenimo kelią.

ELEONRA RAVICKIENĖ
PLUNGĖ

Atstatyta "Laimėnontė Kristaus" skulptūra

Bėrzlė 14 dėina Palonguos Buotanikas parkė, pryšaas Gintara moziejo (Tiškevičiaus rūmus), atstatyta "Laimėnontė Kristaus" skulptūra.

Šiuo omžiaus pradiuo skulptūra bova pastatės graps F. Tiškevičios. Skulptūra sovietaa nogriuvė aple 1952 metus. Atstatė Palonguos vēsuomenė, Lietovuos kultūras ponda Palonguos taryba. Darbams vaduovava palongiškis Litvaitis Vitalėjos, Skulptuorios S. Žirgulis.

Puortėgrapėjuo: Senuoji "Laimėnontė Kristaus" skulptūra Palonguo.

ŽEMAITIJA 1'93

